

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 15Co/26/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118206686
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Ilčinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8118206686.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Ilčinovej a členov senátu JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Mareka Kohúta, v spore žalobcu: Prvá stavebná sporiteľňa, a. s., so sídlom Bajkalská 30, 821 05 Bratislava, IČO: 31 335 004, proti žalovaným: 1./ C. Z., S.. XX.XX.XXXX, M. Q. XXXX/XX, XXX XX Q., 2./ M. Z., S.. XX.XX.XXXX, M. Q. XXXX/XX, XXX XX Q., obaja právne zastúpení JUDr. Ladislavom Riedlom, advokátom, so sídlom Slovenská 46, 080 01 Prešov, IČO: 50 490 044, o zaplatenie 18.868,90 Eur s príslušenstvom, o odvolaniach žalobcu a žalovaných proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č. k. 16Csp/111/2018-63 zo dňa 13. novembra 2018 takto

rozhodol:

Návrh občianskeho združenia VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV, so sídlom Šafárikovo námestie 7, 811 02 Bratislava, IČO: 42 362 962, na pribratie do konania zamietla.

Potvrdzuje rozsudok vo výroku, ktorým bolo žalobe čiastočne vyhovené a vo výroku o zamietnutí žaloby o zaplatenie zmluvného úroku z úveru vo výške 6,59 % ročne za obdobie od 1.3.2018 do zaplatenia.

Zrušuje rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby o úrok z omeškania zo sumy 1.651,81 eur vo výške 5 % ročne za obdobie od 1.3.2018 do zaplatenia a vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol takto:
„I. Žalovaní v 1. rade a 2. rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 18.868,90 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 17.087,08 Eur od 01.03.2018 do zaplatenia, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietla.

III. Žalobca má voči žalovaným v 1. rade a 2. rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.“

2. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobca sa žalobou domáhal voči žalovaným v 1. a 2. rade zaplatenia sumy vo výške 18.868,90 Eur s príslušenstvom. Žalobca žalobu odôvodnil tým, že na základe zmluvy o stavebnom sporení č. XXXXXXX 4 03 bola so žalovanými uzatvorená zmluva o medziúvere a stavebnom - spotrebiteľskom úvere 22.11.2012 (ďalej len „zmluva o medziúvere“), na základe ktorej poskytol žalobca žalovaným mimoriadny medziúver vo výške 18.500,- Eur. Žalovaní sa zaviazali splácať úroky medziúveru vo výške 6,59 % ročne do pridelenia cieľovej sumy, vkladať vklady pravidelnými mesačnými splátkami v sume 29,07 Eur a splácať mesačnú splátku úrokov z medziúveru, vrátane poplatku za prijatie do poistenia v sume 109,- Eur.. Keďže si žalovaní nesplnili svoje povinnosti a prestali splácať medziúver, žalobca vyzval žalovaných na doplatenie omeškaných splátok a zároveň ich upozornil, že ak omeškané splátky nebudú doplatené, žalobca bude požadovať splatenie celého zostatku úveru s

príslušenstvom pred dohodnutou dobou splatnosti. Žalobca vyhlásil 05.02.2018 mimoriadnu splatnosť zostatku úveru.

3. Žalovaní vo svojom vyjadrení k žalobe z 26.09.2018 uviedli, že úver je bezúročný a bez poplatkov, keďže neobsahuje náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z.. Súčasne vzniesli námietku premlčania, keďže omeškanie so splácaním úveru nastalo v máji 2015 nezaplacením celej mesačnej sumy, t. j. od 02.06.2015 a žaloba bola podaná až 13.06.2018. Popritom uviedli, že majú záujem svoj dlh splácať aj naďalej.

4. K vyjadreniu žalovaných sa vyjadril žalobca písomným podaním z 23.10.2018, v ktorom uviedol, že zmluva o medziúvere obsahuje všetky náležitosti, pričom poukázal na článok 10 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.04.2008 ako aj na rozsudok Súdneho dvora z 09.11.2016 vo veci C 42-15, teda úver nemožno považovať za bezúročný a bez poplatkov. Ohľadom premlčania uviedol, že v zmluve v čl. II, časť Medziúver, bod 3 bolo dohodnuté, že splátky musia byť uhradené do 15. dňa v mesiaci, teda premlčacia doba začala plynúť 16.06.2015, v dôsledku čoho žaloba bola podaná 13.06.2018 včas. Poukázal na skutočnosť, že na základe žiadosti žalovaných z 12.02.2016 súhlasil listom z 26.02.2016 so sanáciou omeškaných splátok a s dočasným odkladom splátok. Napokon navrhol žalobe vyhovieť.

5. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi založenými v spise, a to so žalobou, zmluvou o medziúvere a stavebnom spotrebiteľskom úvere, všeobecnými podmienkami pre stavebné sporenie pre fyzické osoby, výpisom účtu z odstúpného medziúveru, výpisom účtu stavebného sporenia, upozorneniami na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti, oznámeniami o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru, vyjadrením žalovaných k žalobe, vyjadrením žalobcu k vyjadreniu žalovaných, zmenou splátkového plánu, žiadosťou o splátkový kalendár, žiadosťou o odklad splátok ako aj ďalším spisovým materiálom.

6. Na základe vykonaného dokazovania súd prvej inštancie dospel k záveru, že ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru bola výška dlžnej sumy 18.868,90 Eur, v dôsledku čoho zaviazal žalovaných zaplatiť žalobcovi túto sumu, ktorá pozostávala z istiny vo výške 17.087,08 Eur, nezaplatených poplatkov za poistenie úveru vo výške 185,- Eur, kapitalizovaných zmluvných úrokov do zosplatnenia vo výške 1.537,77 Eur a kapitalizovaných úrokov z omeškania do zosplatnenia vo výške 59,05 Eur. Keďže veriteľovi patria dohodnuté zmluvné úroky z poskytnutých peňažných prostriedkov iba do splatnosti dlhu, súd žalobu v časti úrokov vo výške 6,59 % ročne zo sumy 17.087,08 Eur od 01.03.2018 do zaplattenia zamietol. Súd rovnako zamietol žalobu v časti týkajúcej sa úroku z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatených kapitalizovaných zmluvných úrokov, nakoľko podľa názoru súdu veriteľ nemá právo požadovať od dlžníka príslušenstvo z príslušenstva. Keďže žalovaní sa dostali s plnením svojho peňažného záväzku do omeškania, súd priznal žalobcovi úroky z omeškania vo výške 5 % ročne odo dňa nasledujúceho po doručení oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru, t. j. od 01.03.2018. Vo vzťahu k namietanému premlčaniu nároku súd akcentoval fakt, že podľa článku II. zmluvy, bod 3. ďalšie splátky úrokov a poplatkov za poistenie sú splatné prvého každého mesiaca a musia byť uhradené veriteľovi do 15. dňa v mesiaci, v dôsledku čoho premlčacia doba začala plynúť 16.05.2015 a žaloba bola doručená súdu 13.06.2018, teda včas.

7. O trovách konania rozhodol súd tak, že žalobca má právo na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %, keďže žalovaní mali úspech len v zanedbateľnej časti zmluvného úroku vo výške 6,59 % ročne z istiny po zosplatnení a úroku z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatených kapitalizovaných úrokov.

8. Rozhodnutie právne odôvodnil ustanovením § 52 ods. 1, 2, 3, § 54 ods. 1, 2, § 517 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, § 497, § 502 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník, § 7 ods. 1, 2, 3, 4 zákona č. 310/1992 Zb. Slovenskej národnej rady o stavebnom sporení, § 3 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, § 255 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok.

9. Proti uvedenému rozsudku, v rozsahu jeho výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti, v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalobca namietajúc, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu

práva na spravodlivý proces a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. V odvolaní žalobca tvrdil, že so svojimi peňažnými prostriedkami bude môcť opätovne disponovať až v momente, keď mu budú tieto peňažné prostriedky reálne vrátené. Skutočnosť, že žalobca má právo požadovať vrátenie peňažných prostriedkov jednorazovo ešte neznamená, že mu boli aj vrátené. Nakladať s peňažnými prostriedkami a dosahovať z nich zisk môže žalobca až potom, čo mu budú peňažné prostriedky skutočne vrátené, nakoľko obchodovať s právom požadovať nejaké peňažné prostriedky sa nedá. Na podporu svojho tvrdenia žalobca citoval viacero rozhodnutí odvolacích súdov. Ďalej žalobca poukázal na skutočnosť, že súd prvej inštancie nijako neodôvodnil zamietnutie nároku žalobcu na úroky z omeškania z dlžných poplatkov za poistenie úveru, v dôsledku čoho je napadnutý rozsudok v tejto časti nepreskúmateľný. Napokon žalobca zdôraznil, že nezaplatené úroky predstavujú ku dňu splatnosti úveru zákonom ustanovené plnenie zo zmluvy, ktoré má veriteľ právo požadovať, a teda v zmysle Občianskeho zákonníka má právo z tohto plnenia požadovať aj úroky z omeškania. Na základe uvedených skutočností žalobca navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok v napadnutom rozsahu tak, že žalovaným v 1. a 2. rade uloží povinnosť zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne 6,59 % p. a. úrok za úver zo sumy 17.087,08 Eur od 01.03.2018 do zaplatenia a 5 % p. a. úrok z omeškania zo sumy 1.651,81 Eur od 01.03.2018 do zaplatenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobca zároveň navrhol, aby odvolací súd priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

10. Proti uvedenému rozsudku, v rozsahu jeho výroku, ktorým súd uložil žalovaným v 1. a 2. rade povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 18.868,90 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 17.087,08 Eur od 01.03.2018 do zaplatenia, v zákonom stanovenej lehote podali odvolanie žalovaní namietajúc, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalovaní v odvolaní tvrdili, že v dôsledku absencie náležitostí podľa § 9 ods. 2 písm. k), a to výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov je nevyhnutné považovať predmetný úver ex lege za bezúročný a bez poplatkov v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Súčasne vyjadrili presvedčenie, že nimi vznesená námietka premlčania je dôvodná, čo vyplýva z bodu 3 odôvodnenia napadnutého rozsudku, keďže medzi začiatkom plynutia premlčacej doby 16.05.2015 a uplatnením nároku na súde 13.06.2018 uplynulo viac než tri roky, pričom súd zrejme omylom uviedol, že žaloba bola podaná včas. Na základe uvedených skutočností žalovaní navrhli, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietne.

11. K odvolaniu žalovaných sa žalobca vyjadril podaním z 12.02.2019, v ktorom uviedol, že zmluva o medziúvere obsahuje všetky požadované náležitosti, v dôsledku čoho nie je možné úver poskytnutý na jej základe považovať za bezúročný a bez poplatkov. V súvislosti s námietkou premlčania vznesenou žalovanými žalobca poukázal na čl. II. časť Medziúver, bod 3 zmluvy o medziúvere, v ktorom bola splatnosť splátok úrokov medziúveru dohodnutá na 1. deň v mesiaci, pričom však bolo dohodnuté, že tieto splátky musia byť žalobcovi uhradené do 15. dňa v mesiaci. Splátka za mesiac 05/2015 teda mala byť žalobcovi uhradená najneskôr 15.06.2015. Práva z porušenia splácania splátok v zmysle zmluvy o medziúvere si tak žalobca mohol uplatniť najskôr 16. deň v mesiaci a nakoľko premlčacia doba začína plynúť od momentu, kedy sa právo mohlo vykonať prvý raz, začala premlčacia doba pre nezaplatenie splátky za mesiac 05/2015 plynúť 16.06.2015, a teda žaloba bola podaná pred jej uplynutím. Na základe vyššie uvedených skutočností žalobca navrhol, aby odvolací súd rozsudok v rozsahu, v akom bol napadnutý žalovanými potvrdil.

12. V priebehu odvolacieho konania občianske združenie VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV, so sídlom Šafárikovo námestie 7, 811 02 Bratislava, IČO: 42 362 962 podaniami z 30.07.2019 navrhlo svoje pribratie do konania na stranu žalovaných.

13. Podľa § 95 ods. 1 CSP, na ochranu práv strany môže súd aj bez návrhu do konania pribráť orgán verejnej moci, v pôsobnosti ktorého je ochrana základných ľudských práv a slobôd, alebo právnickú osobu, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu, ak s tým strana, na ochranu práv ktorej má vystupovať, súhlasí.

14. Odvolací súd zdôrazňuje, že osobitný subjekt podľa citovaného ustanovenia sa do konania priberá s cieľom ochrany práv strany sporu, pričom predpokladom jeho pribratia je súhlas strany, na ochranu ktorej má osobitný subjekt vystupovať. Ide o iný inštitút ako inštitút intervencie, keďže osobitný subjekt

nemá právny záujem na výsledku konania; zmyslom jeho účasti v konaní je len ochrana práv strany sporu. O pribratí osobitného subjektu rozhoduje súd uznesením, proti ktorému nie je prípustné odvolanie, keďže ide o uznesenie o vedení konania. Pribratie je fakultatívne, súd nie je povinný osobitný subjekt do konania pribrať.

15. Odvolací súd po preskúmaní predmetného návrhu dospel, vzhľadom na štádium konania a skutočnosť, že žalovaní sú v konaní právne zastúpení, k záveru, že vstup tohto osobitného subjektu do konania už nenapĺňa zmysel a účel sledovaný citovaným ustanovením, v dôsledku čoho návrh osobitného subjektu na pribratie do konania zamietol.

16. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací podľa § 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, (ďalej len „CSP“) po zistení, že odvolania boli podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli, aj webovej stránke Krajského súdu v Prešove a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je čiastočne dôvodné a odvolanie žalovaných nie je dôvodné.

17. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

18. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05).

19. Odvolací súd vo vzťahu k odvolacím námietkam žalobcu uvádza nasledovné.

20. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

21. Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške stanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššej prípustnej výške.

22. Podľa § 503 ods. 1 Obchodného zákonníka, záväzok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Ak lehota na vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov je dlhšia ako rok, sú úroky splatné koncom každého kalendárneho roka. V čase, keď sa má vrátiť zvyšok poskytnutých peňažných prostriedkov, sú splatné aj úroky, ktoré sa ho týkajú.

23. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca a žalovaní uzatvorili 22.11.2012 zmluvu o medziúvere, na základe ktorej poskytol žalobca žalovaným peňažné prostriedky vo výške 18.500,- Eur, ktoré sa žalovaní zaviazali splatiť v 217 mesačných splátkach v celkovej výške po 138,07 Eur. Z dôvodu, že žalovaní úver riadne a včas nesplácali, žalobca listom z 05.02.2018 vyhlásil zosplatnenie celého úveru (č. I. 17 spisu).

24. Je nepochybné, že vyššie uvedená zmluva o medziúvere uzatvorená medzi žalobcom a žalovanými je štandardnou formulárovou spotrebiteľskou zmluvou, kde žalobca vystupoval v postavení dodávateľa, pretože pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej

podnikateľskej činnosti a žalovaní v postavení spotrebiteľov, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonali v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Z uvedeného je zrejmé, že súd prvej inštancie správne ustálil, že na predmetnú zmluvu je nutné aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách.

25. Východiskom spotrebiteľskej ochrany je postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, s ohľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšiu znalosť práva a ľahšiu dostupnosť právnych služieb a konečne so zreteľom na možnosti stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet ku zmluvnému jednaniu prichádza spravidla od dodávateľa, pričom spotrebiteľ nie je na všetky zmluvné dojednania pripravený a skúsený.

26. Spoločným znakom tejto úpravy je teda snaha cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť, a to formou aj prípadného obmedzenia autonómie vôle. Základným princípom spotrebiteľských zmlúv je zásada, podľa ktorej nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda také zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky.

27. Z hľadiska posúdenia nekalých podmienok v spotrebiteľských zmluvách Smernica Rady 93/13 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách si stanovila práve za cieľ vyvážiť faktickú nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom pozitívnym zásahom štátu.

28. Pokiaľ ide o jednotlivé nároky uplatňované žalobcom v tomto konaní, ktoré boli rozsudkom súdu prvej inštancie zamietnuté, odvolací súd sa iba čiastočne stotožnil so zamietnutím žaloby, a to vo vzťahu k úrokom z úveru vo výške 6,9 % ročne za obdobie od 1.3.2018 do zaplatenia zo sumy 17.087,08 Eur.

29. Je nevyhnutné poznamenať, že úver je odplátnym právnym úkonom, za ktorý možno dohodnúť úroky a taktiež možno dohodnúť aj obdobie na užívanie finančných prostriedkov (úverové obdobie). Zákon umožňuje dodávateľovi na určitú dobu (do splatnosti) podľa jeho predstáv poskytnúť úver a vypýtať si za to dohodnuté úroky. Od začiatku sa prirodzene sledujú úroky na dohodnutú dobu, ktorej koniec završuje tzv. splatnosť úveru. Zo zákonom stanovených dôvodov (napr. nesplácanie úveru) má dodávateľ tiež právo splatnosť posunúť. Ak úver nie je splatený po splatnosti, zákon priznáva za zdržiavanie finančných prostriedkov sankcie, či už zákonné (úroky z omeškania s kogentne stanoveným limitom) alebo zmluvné (napr. zmluvná pokuta). Niet však zákonného kogentného pravidla, podľa ktorého by dlžník mal povinnosť zo zákona platiť úroky popri úrokoch z omeškania.

30. Odvolací súd sa stotožňuje s právnym názorom súdu prvej inštancie, že nemožno s úspechom uplatňovať úroky z úveru (tzv. zmluvné úroky) po zosplatnení samotného úveru. Uvedené vyplýva jednak z judikatúry Ústavného súdu SR ako aj Najvyššieho súdu SR, o ktorú sa súd prvej inštancie oprel (IV.ÚS 476/2012 a 4Obo/143/98). Dohodnuté úroky z poskytnutých prostriedkov (zmluvné úroky, úroky z úveru) patria len do splatnosti dlhu, nakoľko po jeho splatnosti má veriteľ právo na úroky z omeškania, pričom nie je únosné, a to aj z pohľadu ochrany spotrebiteľa, aby tento bol zaťažený dvojnásobnou úrokovou záťažou. V opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu, a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi v neprospech spotrebiteľa. Vzhľadom na uvedené je nevyhnutné konštatovať, že pokiaľ veriteľ pristúpi k tomu, že považuje celý dlh za splatný, potom nastupuje režim platenia úrokov z omeškania a nie už úrokov z úveru.

31. Po mimoriadnom zosplatnení úveru nastupuje stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem na skorom vrátení peňažných prostriedkov a právny poriadok mu poskytuje viaceré právne prostriedky vymožená zosplatnenej pohľadávky (úveru). Vzhľadom na uvedené je nevyhnutné konštatovať, že ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekonformný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej pohodlne inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. De facto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa poprel účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku

a veriteľ by úroky inkasoval ako keby k zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku.

32. Odvolací súd konštatuje, že ak by pripustil možnosť veriteľa požadovať úroky z úveru aj po jeho zosplatnení, podporil by nielen hrubú nadvládu veriteľa, ale zároveň by podporoval aj stav, v ktorom veriteľ nie je nútený vymáhať svoju pohľadávku a odplatné úroky mu majú nahradíť stav jeho potenciálnej nečinnosti, resp. stav nespôsobilosti spotrebiteľa vrátiť požičanú istinu jednorazovo. Takéto konanie veriteľa však nepožíva v slovenskom právnom poriadku nijakú právnu ochranu a ani preto niet titulu na inkasovanie odplatných úrokov.

33. Odvolací súd sa stotožnil s právnym názorom, v zmysle ktorého s jednorazovým zosplatnením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru. S protiprávnym stavom sa prirodzene spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškaní s vrátením uvedenej sumy. Naopak s protiprávnym stavom sa nikdy nebudú spájať odplatné plnenia, ktoré sa spájajú len so stavom *lege artis*, a teda stavom oprávneného držania peňažných prostriedkov podľa podmienok spotrebiteľskej zmluvy. (obdobné právne posúdenie veci je vyslovené v rozhodnutiach Krajského súdu v Prešove sp. zn. 20Co/107/2017 z 27.3.2018, sp. zn. 6 Cdo/190/2014 z 30.6.2015, sp. zn. 1Co/49/2018 z 13.9.2018, sp. zn. 21Co/145/2017 z 27.3.2018 a iné).

34. Vzhľadom na uvedené je nevyhnutné konštatovať, že v protiprávnom stave patria zmluvným stranám len sankcie podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 a § 3a nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z.. Ak by sa veriteľ domáhal odplatných plnení na základe zmluvných dojednaní medzi stranami sporu aj v čase po jednostrannom mimoriadnom zosplatnení úveru, neprešli by tieto nároky testom ustanovení § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

35. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie správne vec právne posúdil, keď žalobcovi nepriznal nárok na zaplatenie úroku z úveru po zosplatnení úveru.

36. V zmysle odvolacieho návrhu žalobcu tento nesúhlasil so zamietnutím žaloby o zaplatenie 5% úroku z omeškania od 1.3.2018 do zaplatenia zo sumy 1.651,81 eur. Táto suma predstavuje rozdiel medzi sumou 18.738,89 eur, čo bol zostatok istiny k 1.3.2018 a sumou 17.087,08 eur, ktorá suma predstavovala nezaplatenú istinu ku dňu zosplatnenia úveru. Pokiaľ súd prvej inštancie v bode 35. rozsudku uvádza, že žalobu zamietol aj o úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatených kapitalizovaných zmluvných úrokov, tak túto sumu bližšie nešpecifikuje, hoci z rozpisu žalovanej sumy sa dá predpokladať, že úroky z omeškania neboli priznané z celkovej sumy zmluvných úrokov 1.537,77 eur. Ostávajúcich 114,04 eur ostalo bez akéhokoľvek vyporiadania sa súdom prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia, aj keď predmetný nárok bol zamietnutý ako nedôvodný. Z uvedeného dôvodu je rozsudok v časti zamietnutia 5 % úroku z omeškania od 1.3.2018 do zaplatenia arbitrárny, preto bol v tejto časti rozsudok súdu prvej inštancie zrušený v súlade s ustanovením § 389 ods. 1 písm. b/ CSP, keďže nedostatočným odôvodnením rozsudku v tejto časti došlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces.

37. Rozsudok je v tejto časti nepreskúmateľný, pričom táto nepreskúmateľnosť dosahuje intenzitu nesprávneho procesného postupu znemožňujúceho žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, pričom tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom. Z rozhodnutia súdu nevyplýva ako sa tento vyporiadal so žiadaným úrokom z omeškania aj zo sumy 185,- eur predstavujúcu poistenie úveru.

38. Úlohou súdu prvej inštancie v tejto zamietavej časti rozsudku bude zopakovať dokazovanie a o žalovanom nároku opakovane rozhodnúť, vrátane rozhodnutia o trovách konania tak, aby došlo k naplneniu práva účastníkov na spravodlivý proces.

39. Odvolací súd vo vzťahu k odvolacím námietkam žalovaných uvádza nasledovné.

40. Žalovaní svojim odvolaním namietali nedostatok náležitostí zmluvy o medziúvere podľa § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a o pôžičkách pre

spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v dôsledku čoho je predmetný úver bezúročný a bez poplatkov v súlade s § 11 ods. 1 písm. b/ cit. zákona.

41. Medzi žalobcom a žalovanými bola uzavretá zmluva o stavebnom sporení a zmluva o medziúvere a stavebnom spotrebiteľskom úvere dňa 22.11.2012. V čase uzatvorenia tejto zmluvy podmienky stavebného sporenia upravoval zákon č. 310/1992 Zb..

42. Podľa § 7 ods. 3 citovaného zákona zmluva o stavebnom úvere musí obsahovať identifikačné údaje o stavebnej sporiteľni a o stavebnom sporiteľovi, najmenej v rozsahu údajov ustanovených osobitnými predpismi, úrokovú sadzbu stavebného úveru, podmienky poskytnutia a splácania stavebného úveru, spôsob zabezpečenia pohľadávok zo stavebného úveru, podmienky, za ktorých možno vykonať prevod práv a povinnosť zo zmluvy o stavebnom úvere a podmienky, za ktorých možno odstúpiť od zmluvy o stavebnom úvere.

43. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. účinného v čase uzatvorenia zmluvy o stavebnom medziúvere spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

44. S poukazom na uvedené je potrebné považovať medziúver za úver, ktorý má spotrebiteľský charakter, avšak platí pre neho špeciálna úprava zákona č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení v znení účinnom v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy. Keďže zmluva o stavebnom medziúvere spĺňa všetky vyššie zákonom predpísané náležitosti a uvedený zákon navyše nespája absenciu niektorej náležitosti s jej bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou, nie je možné odvolaciu námietku žalovaných, spočívajúcu v tomto zohľadniť. Preto ju odvolací súd vyhodnotil ako nedôvodnú a rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil vo vyhovujúcom výroku v rozsahu ako bolo rozvedené vyššie.

45. V súvislosti s námietkou premlčania vznesenou žalovanými v odvolaní odvolací súd konštatuje, že žalovaní sa dostali do omeškania so splátkou medziúveru za máj 2015, ktorá bola najneskôr splatná 15. júna 2015, v dôsledku čoho trojročná premlčacia doba uplynula dňom 15. júna 2018, teda ak žaloba bola podaná 13. júna 2018, bola podaná včas. Súd prvej inštancie dátum splatnosti splátky uvádza nesprávne. Preto táto odvolacia námietka nebola zohľadnená pri rozhodovaní o odvolaní žalovaných.

46. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 CSP).